

Asia: VN/16661/2026

Valtioneuvoston asetus asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Sähkötekni­sen kaupan liitto ry:n huomioista asetusluonnoksesta, joka koskee asunto-osakeyhtiöiden energia-avustuksia.

1 § Lain soveltamisala

Pidämme hyvänä laissa esitettyä asuinrakennuksiin kohdistuvaa soveltamisalaa.

Laissa esitetty mahdollisuus energiatehokkuutta parantaviin toimiin joko korjaushankkeiden yhteydessä tai erillisinä toimenpiteinä mahdollistaa eritasoiset ja kuhunkin kiinteistöön kooltaan sopivimmat energiatehokkuushankkeet.

3 § Energiatehokkuuden parantamisen vaatimustaso

Epäilemme, että luonnoksen muotoilu sulkee pois merkittävän osan yksittäisistä energiatehokkuustoimista.

Osa asuntoyhteisöistä ei todennäköisesti kykene toteuttamaan kategoriseksi avustusehdoksi määriteltä kokonaisvaltaista hanketta, jolla E-luvussa mitattava energiatehokkuuden vertailuarvo paranee 10 prosenttia.

Talotekni­sen alan näkemyksen mukaan tärkeitä ovat myös erilliset energiatehokkuuden parantamisen hankkeet olemassa olevassa rakennuskannassa. Avustuskelpoisuuden sitominen energiatehokkuuden vertailuarvon 10 prosentin parantamiseen tähtääviin hankkeisiin on omiaan vähentämään kiinnostuneiden ja päätöksentekoon kykenevien asunto-osakeyhtiöiden määrää. Ilman

erillishankkeita avustuksen vaikuttavuus jää vaisuksi työllisyysvaikutuksiltaan ja energian säästömahdollisuuksien ja päästövähennysten kehityksen kannalta.

Taustamuistiossa luetellaan ansiokkaasti erilaisia toimenpiteitä ja niille ehdotettuja avustettavien kustannusten osuuksia. Sivulla 17 esitetty luettelo sisältää useita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, jotka ovat kokoluokaltaan kohtuullisia ja nopean toteuttavuutensa puolesta sopivia useille asuntoyhteisöille ilman raskasta päätöksenteko- ja suunnitteluhanketta.

Tarkoituksenmukaisinta olisi, että avustuksia hallinnoiva valtion tukeman asuntorakentamisen keskus (VARKE) toimivaltaisena viranomaisena voi soveltaa taustamuistiossa lueteltuja erillisiä hankkeita ja niiden avustusprosentteja ilman, että lakia täydennettäisiin erillisellä asetuksella eri toimenpiteiden osalta. Tämä menettely nopeuttaisi käytäntöä merkittävästi ja vastaisi aiemman energia-avustuksen toimintatapaa. Taustamuistiota tulee mielestämme tarkentaa vain sivun 18 taulukon alla olevan tekstin osalta ja siten mahdollistaa erilliset toimenpiteet.

Taustamuistiossa esitettyjen yksittäisten toimenpiteiden avustamisen tulee olla mahdollista myös ilman, että rakennuksen E-luvussa mitattava kokonaisenergiatehokkuus paranee 10 prosenttia. Näin saataisiin tuen piiriin huomattava määrä erillisiä hankkeita, joilla on konkreettinen vaikutus todelliseen energiatehokkuuteen ja rakennuksen käyttäjien energialaskuun.

Pidämme tärkeänä, että avustusta voidaan myöntää myös erillisille energiatehokkuustoimenpiteille, jotka ovat käynnistettävissä nopeasti ja joiden työllistävä vaikutus ulottuu laajemmalle kuin kokonaisvaltaiset suurhankkeet. Uskomme, että erilliset toimenpiteet tehostavat avustuksen käyttöä merkittävästi, jakavat avustusta tasaisemmin myös maakuntiin ja kohdistavat avustuksia myös kokonaan uusiin hankkeisiin. Avustuksen työllisyysvaikutus on tasaisempi ja rakentamiskustannukset pysyvät aisoissa.

Yksittäiset energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet sopivat todennäköisesti useammille asuntoyhtiöille, mikä lisäisi siten avustuksen vaikuttavuutta.

Ehdotamme lakia täydennettäväksi siten, että kokonaisvaltaisten hankkeiden lisäksi myös yksittäiset energiatehokkuutta parantavat toimet olisivat avustuskelpoisia.

Avustusta voidaan myöntää sellaisten toimenpiteiden kustannuksiin, joiden yhteydessä asuinrakennuksen energiatehokkuutta parannetaan vähintään 10 prosenttia alueidenkäyttölain (132/1999) kumotun 117 g §:n 4 momentin nojalla laskennallisesta energiatehokkuuden vertailuluvusta korjaus- ja muutostöissä annettujen säännösten mukaista säädettyä vähimmäistasoa

parempaan tasoon verrattuna rakennuksen rakentamisajankohdan tai, jos rakennuksen käyttötarkoitusta on muutettu, käyttötarkoituksen mukaiseen tasoon.

LISÄYSEHDOTUS: Avustusta voidaan lisäksi myöntää erillisiin energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin.

4 § Avustuksen myöntämisen edellytykset

Kohtaa 2 ehdotamme täydennettäväksi siten, että myös erilliset energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet on otettu huomioon.

LISÄYSEHDOTUS: 2) avustushakemuksen yhteydessä toimitetaan selvityksen laatijan allekirjoittama selvitys toimenpiteistä sekä arvioituista kokonaiskustannuksista.

6 § Avustuksen määrä

Avustuksen määrä on 4 000 euroa asuntoa kohden, kuitenkin enintään 50 prosenttia avustuspäätöksessä avustettaviksi hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista.

EHDOTUS: täydennetään 6§ seuraavasti

Erillisten energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden avustuksen määrä on 2000 € asuntoa kohden, kuitenkin enintään 30 prosenttia avustuspäätöksessä avustettaviksi hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista.

7 § Avustettavat kustannukset

Ehdotamme tarkennusta kohtiin 2) ja 4)

Kohdan 2) osalta on tarpeen tarkentaa avustus kattamaan kaikki tarvittavat toimenpiteet olipa niissä sitten kyse järjestelmästä tai yksittäisestä laitteesta. Kohdan 4) osalta tarkennus on tarpeen teknologianeutraliteetin takaamiseksi ja kaikkien energiatehokkuutta lisäävien lämpöpumppuratkaisujen sisällyttämiseksi avustettavien kustannusten piiriin.

Avustettaviin kustannuksiin voidaan hankekohtaisen harkinnan perusteella laskea kustannuksista se osa, joka liittyy:

1) energiatehokkuuden parantamiseen ja sisäilmasto-olosuhteiden parantamiseen;

LISÄYS: 2) säätöön, tasapainotukseen ja ohjaukseen liittyvät toimenpiteet;

3) järjestelmän oikean toiminnan varmistavaan toimenpiteeseen suunnittelu-, työ- ja rakennuskustannuksineen sekä tarvittaviin energiatehokkuuden osoittaviin laskelmiin sekä energiatodistuksen laatimiseen;

TÄYDENNYS: 4) kaukolämpöön tai pääasiallisena lämmityslaitteena käytettävään lämpöpumppuratkaisuun siirtymiseen silloin, kun luovutaan fossiilista polttoainetta käyttävästä rakennuskohtaisesta lämmitysjärjestelmästä.

8 § Avustuksen maksaminen

Tarkennamme 2) kohtaa siten, että se vastaa tarkennettua 3§:ää.

2) osoittaa energiatehokkuuden parantumisen alueidenkäyttölain (132/1999) kumotun 117 g

§:n 4 momentin nojalla laskennallisesta energiatehokkuuden vertailuluvusta korjaus- ja muutostöissä annettujen säännösten mukaisilla energiatehokkuutta koskevilla laskentaperiaatteilla tehdyillä vertailulukulaskelmilla tai vaihtoehtoisesti esittää selvityksen toteutetuista erillisistä energiatehokkuustoimenpiteistä.

9 § Voimaantulo

Käsityksemme mukaan avustuksen aikataulu ja avustusjakson lyhyt kesto voi ruuhkauttaa suunnittelu- ja toteutusorganisaatiot.

Pidämme tärkeänä, että avustusta voidaan myöntää myös erillisille energiatehokkuustoimenpiteille, jotka ovat käynnistettävissä nopeasti ja joiden työllistävä vaikutus ulottuu laajemmalle kuin kokonaisvaltaiset suurhankkeet. Yksittäiset energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet sopivat todennäköisesti useammille asuntoyhtiöille ja lisäävät siten myös avustuksen vaikuttavuutta ja yhteiskunnallisia hyötyjä.

Kunnioittavasti

Sallamaari Muhonen

toimitusjohtaja

Sähköteknisen kaupan liitto ry

Muhonen Sallamaari
Sähköteknisen Kaupan Liitto ry